

Steg 8 –vårda stenen

Bänkskivor av natursten av god kvalitet är lättskötta och håller sig vackra i generationer. Stenytan i sig själv tål att slita på och kräver inte några främmande ytskikt eller kostsamma behandlingar.

Natursten ska underhållas med så enkla medel som möjligt; tvål, såpa och neutralt allrent är oftast nog. Rätt vårdad blir stenen bara vackrare med den patina som ålder och användning ger. Det enkla underhållet sparar tid och kostnad samtidigt som miljöbelastningen blir låg.

Vissa stenar kan vara impregnerade, fråga stenvärdaren!

Nedanstående råd gäller obehandlad sten!

Värmechock

Natursten tål i allmänhet höga temperaturer. Vid hastig, lokal uppvärmning kan dock stenen spricka. Ställ aldrig heta grytor, stekpannor, stekstenar eller liknande direkt på stenen!

Regelmässig rengöring

Granit och skiffer:

Torka av med fuktig duk, använd diskmedel om så krävs. Fläckar, se Fläckborttagning.

Observera att på granityta är det bättre att använda neutralt allrent än såpa/tvålösning. Medel som bygger upp skikt ska aldrig användas.

Marmor/kalksten:

Torka med fuktig duk, använd såpa/tvålösning om så krävs. Regelbundet användning av såpa/tvålösning skyddar stenen och ger den lyster. Såpan/tvålen ska vara naturlig och fri från tillsatser.

Polerade ytor på marmor/kalksten har liten sugförmåga, därför bör

man använda en liten mängd såpa/tvålösning. En yta som övermättats av såpa/tvål blir flammig och matt. Rengör då med vatten och neutralt allrent.

Återställning av etsad yta

Finslipad yta på marmor eller kalksten som har etsats av sura ämnen, t.ex. fruktjuice, vin, ättika eller kolsyra, kan vara svår att återställa. Den säkraste metoden är att slipa om hela ytan maskinellt.

I vissa fall kan förbättringar göras manuellt genom att ytan slipas med fint vattenslippapper eller kloss med diamantkorn. Sedan används finfördelat bivax löst i lacknafta för att försöka återställa ytans glans, alternativt terpentin blandat med paraffinolja som arbetas in med mjukduk. Färdigblandade lösningar ofta med beteckningen "stenglans" finns på marknaden. Prova alltid först på en liten undanskymd yta!

Fläckborttagning

Stenens känslighet för fläckar varierar. De viktigaste faktorerna är stentyp – om stenen är granit, skiffer (silikatsten) eller marmor, kalksten (karbonatsten) – och stenens täthet samt om stenen är impregnerad. Kontrollera med leverantören! Även kulör, textur, ytbearbetning och stenyttans allmänna tillstånd påverkar. Fläckborttagningen får anpassas till varje situation.

Generellt

Fläckar ska tas bort snabbt för att hindra dem att sprida sig i stensubstratet. Tränger fläcken djupt ned kan den vara mycket svår eller omöjlig att få bort. Det gäller också att vara försiktig, för att inte förvärra fläcken eller skada stenen. Man bör alltid först välja enkla metoder framför kemikalier. Grundprincipen bygger på "pastametoden", där en lösende vätska kombineras med absorberande medel. Se faktaruta.

Första åtgärd: Försök först suga upp fläcken med hushållspapper eller absorberande medel. Bearbeta sedan med fuktig duk och vatten.

Stenprover visar endast materialens ungefärliga struktur och färg. Olikheter i kornighet, färg och struktur, såsom ådror, fläckar och schatteringar är naturbildningar och får beräknas förekomma vid leverans. I vissa fall innehåller natursten olika former av naturfel, de vanligaste naturfelen är:

Revormar lite öppna sprickor på stenens yta, mest förekommande på olika typer av kalksten och marmor samt travertin och basalter.

Coalfoss små prickar av kol som är lite lösare, kan lossna med tiden. Förekommer i bl.a. portugisisk kalksten.

Klovfel olika skiktningar i vanligtvis skiffer där skiffern inte delar sig perfekt i kloven.

Tarolo/taroli kristallbildningar som avviker från övrig struktur på stenen. Kan bilda små håligheter eller färgskiftningar. Förekommer oftast på olika typer av marmor från Carraraområdet.

Opoleraddelar av en polerad sten kan i visst ljus se opolerad ut, eller ha fördjupningar i ytan.

Ytvariation Många stensorter har en sammansättning av flera olika stenarter vilket gör att ytan får en varierande karaktär i form av fördjupningar, slipgrad och täthet.

Kristallbildning fossiler och ådring Då sten är ett naturmaterial så förekommer avvikelser i ådring, fossiler och kristallbildningar vilket kan leda till varierande karaktär på ytor, kanter och utseende.

Nämnda naturfel samt övrigt förekommande naturliga variationer i sten är ej reklamationsgrundande

Tillverkningstoleranser för bänkskivor och fönsterbänkar

	Inom samma skiva och vid fogade skivor	Avvikelse från nominellt mått
Tjocklek	± 1,5 mm	± 2,0 mm
Synlig kantytta (kalibrerad)	± 0,5 mm	± 2,0 mm
Ytmått – längd, bredd	± 1,5 mm	± 1,5 mm
Diagonalmått	± 1,5 mm	± 1,5 mm
Buktighet	± 2,0 ‰	± 2,0 ‰

Tabell 8.4 Tillverkningstoleranser som rekommenderas av Sveriges Stenindustriförbund om inget annat anges. För detaljer om toleranser se Natursten, Terminologi & Toleranser.

Vi levererar naturen hem till Dig!

Gratulerar till dina nya bänkskivor!

Först och främst vill vi tacka för förtroendet att få tillverka dina bänkskivor. Det gläder oss mycket och vi är övertygade om att du kommer bli nöjd med dem i många år framöver. En viktig del i kvalitetsupplevelsen är att sköta om dina bänkar på rätt sätt. Bänkskivor av natursten är lättskötta och håller sig vackra i generationer. Stenytan i sig själv tål att slita på och kräver inte några främmande ytskikt eller kostsamma behandlingar. Natursten ska underhållas med så enkla medel som möjligt, **Perform Stentvål Special – Bra Miljöval** är oftast nog.

I medföljande underhållskit finns allt du behöver för att underhålla dina skivor. Skulle du ändå önska komplettera med en ytterligare impregnering, rekommenderar vi **Perform Paraffinolja** (stenen får en mörkare ton efter behandling) eller **Perform 17.40** (fluorhaltig polymer, stenens ursprungliga färg påverkas inte). Behandlingen kan man göra själv men skulle du vilja ha hjälp, vänd dig till Ajour Trading Sweden AB, på 031-87 05 40 eller order@ajourtrading.se, så hjälper de er.

Har du valt marmor eller kalksten? Tänk då på att de är känsliga för syror. Medel för avlägsnande av kalkbeläggningar, som exempelvis toalettrensö- ringsmedel är skadliga och orsakar frätskador. Andra sura vätskor som vin, ättika, vinäger, fruktjuice, kolsyra etc. är också skadliga. Framförallt är po- lerade ytor känsliga, där etsade fläckar kan uppstå.

Rätt vårdad blir stenen bara vackrare med den patina som ålder och använd- ning ger. Det enkla underhållet sparar tid och kostnad, samtidigt som mil- jöbelastningen blir låg.

Perform Stentvål

Perform Paraffinolja

Perform 17.40

Use & Care

ALL SILESTONE COLORS
COLLECTION

ES → USO Y
MANTENIMIENTO

EN → USE & CARE

PT → UTILIZAÇÃO E
CUIDADOS

DE → ANWENDUNG
UND PFLEGE

IT → UTILIZZO &
CURA

SE → ANVÄNDNING
OCH SKÖTSEL

FR → UTILISATION ET
ENTRETIEN

NL → GEBRUIK &
VERZORGING

TECHNICAL
CONTENT

→ ETHEREAL Glow

Allmänna Skötselsråd

Rutinmässig rengöring och Underhåll

På grund av sin låga porositet är Silestone® (med eller utan HybriQ-teknik) mycket beständig mot fläckar från hushållsanvändning. Cosentino rekommenderar att du använder Q-Action* för att rengöra dina Silestone®-ytor (med eller utan HybriQ-teknik). Om du inte har denna produkt är det bästa alternativet att använda vatten och neutral tvål. Avsluta med att skölja ytan rikligt med vatten och torka den med hushållspapper eller en ren bomullshandduk.

Rengöring för Envisa Fläckar

När man stöter på envisa fläckar beror det på vad som är det bästa sättet att åtgärda det på typen av fläckar. De vanligaste fallen är:

→ Fettfläckar

Applicera Q-Action eller liknande (diskmedelsprodukt) på fläcken och gnugga på den med en skurdyna av blå modell eller disksvamp tills den försvinner. Upprepa processen vid behov. Skölj sedan rikligt med vatten och torka det påverkade området.

→ Kalkavlagringar

Använd rengöringsvinäger och en skurdyna av blå modell eller en fuktig disksvamp. Om fläcken är kvar kan du använda ett kalkborttagningsmedel som har späts ut med vatten. Låt det aldrig verka i mer än två minuter. Upprepa processen vid behov. Skölj rikligt med vatten och torka med papper.

→ Silikon- och Spackelfläckar

Vi rekommenderar att du tar bort fläckarna så snart de syns. För att göra detta, använd en kniv som hålls horisontellt och CleanColorsil och skrubba med en blå svamp. Om du inte har CleanColorsil kan du använda en vanligt förekommande silikonborttagare. Skölj sedan rikligt med vatten och torka.

Rengöring av Svåra Fläckar

För rengöring av svåra fläckar, håll lite Q-Action (eller liknande produkt) på det drabbade området och låt värka i två minuter. Skrubba sedan med en skonsam skurdyna (för spisar med glashäll, blå typ: repfri rengöring), skölj rikligt med vatten och torka. Om fläcken kvarstår ska du kontakta stenproducenten eller studion som levererade dina Silestone®-material.

ANDRA FLÄCKAR

FLÄCK	PRODUKT	HJÄLPMEDEL
Mat	Neutral tvål + vatten	Våt disktrasa
Bläck	Alkoholetyl*	Hushållspapper
Flottiga fläckar (Olja)	Neutral tvål + vatten	Våt svamp
Oxid / Metall	Saltsyra*	Hushållspapper
Kalk	Anti-lime produkt / vinäger	Våt svamp
Andra fläckar (Färg, vin)	Utspätt blekmedel	Våt svamp

* Applicera inte direkt på fläcken. Blöt ner pappersrullen.

Svar på Påverkan

En av de mest framträdande egenskaperna hos dessa ytor är hög slagtålighet. Du bör dock undvika påverkan på de områden som är mindre tåliga och känsligare för påverkan längs kanterna. Oavsett kommer alla skador som orsakas av slag att leda till att produktgarantin upphör att gälla.

Undvika Värmeskador

Vissa köksredskap, såsom stekpannor, grytor och andra föremål som avger värme, ska de inte placeras direkt på ytan efter användning. Istället bör du använda ett underlägg (ett gummi om möjligt) tills köksredskapen har svalnat. Detta beror på att den stora temperaturskillnaden (mellan varmt och kallt) kan skada ytan.

Rengöring av Silikon och Lim

Under tillverkning (geringssnitt, laminering, allmän rengöring av delar) och installation av bänkskivan (fogar, stänkryggar osv.) där lim, bindemedel och silikoner används, rekommenderar vi rengöring efteråt (maximalt 30 minuter efter limning). För att göra detta, använd rena bomullsdukar eller papper. Använd Clean Colorsil (Cosentinos tillvalsprodukt) som ett silikon- och bindemedelsrengöringsmedel, även isopropylalkohol, isopropanol (rengöringssprit) eller etanol kan användas.

Ej rekommenderade Produkter

Produkter som lösningsmedel eller aceton ska inte användas för rengöring av arbetsytor eller skivor. Skurdynor ska inte användas. Använd inte skurdynor, disksvampar eller rengöringsprodukter som innehåller slipande partiklar.

Försiktighetsåtgärder Vid Allmän Användning

- Lämna inte vatten på ytan under längre perioder. De känsligaste områdena är de som är nära diskhoar.
- Använd inte vassa föremål för att skära direkt på arbetsytan. Använd i stället andra skyddande material exempelvis skärbrädor.
- Placera inte ytan utomhus eller någon annanstans där den kan utsättas för höga nivåer av ultraviolet strålning.
- Placera inga föremål som avger värme, eller som nyligen har tagits från spisen, på ytan. Använd ett grytunderlägg eller ett underlägg.
- Använd inte vattenavvisande medel, tätningemedel, polermedel eller liknande produkter.
- Polera inte ytan.
- Placera inte tunga föremål som är olämpliga för användning på arbetsytan.
- Använd inte färgborttagningsmedel, kaustiksoda eller produkter med ett pH-värde högre än 10. Om du använder blek- eller lösningsmedel bör du skölja ytan rikligt med vatten. Lämna aldrig sådana produkter i permanent kontakt med ytan, eftersom de kan påverka den efter 12 timmar. Undvik användning av klorbaserade produkter och kontakt med fluorvätesyra.
- Använd inte fettborttagningsmedel med hög mineralhalt eller mycket starka produkter som innehåller 50 % saltsyralösning eller natriumhydroxid.
- Använd inte rengöringsmedel som innehåller mineraler eller mikropartiklar i sin sammansättning.
- Använd inte skurdynor som kan repa ytan. Använd en rengöringssvamp.
- Exempel på produkter som du inte får använda på ytor från Silestone®- och ECO Line Colour-serien: färgborttagningsmedel, ugnrensningssvampar, rengöringsprodukter som innehåller metylenklorid, propplösande syror eller nagellacksborttagare som innehåller aceton.
- Om någon av dessa produkter spills ut på ytan, ta bort dem så snabbt som möjligt och rengör med rikligt med vatten och neutral tvål.
- Användning av dessa typer av produkter kan leda till att produktgarantin upphör att gälla.

DEKTON®

ULTRACOMPACT SURFACES

Rengöring och Underhåll för Bänkskivor

A product designed by **COSENTINO**

ULTRACOMPACT SURFACES

Rutinunderhåll

Tack vare att materialet är praktiskt taget utan porositet så är den nya ultrakompakta ytan Dekton® mycket motståndskraftig, både mot fläckar som orsakas i hemmet och mot kemikalier. Dekton är därför perfekt för användning som köksbänkar och arbetsytor, både inomhus och utomhus.

För normal rengöring rekommenderar Cosentino® användning av Q-Action tillsammans med en mjuk rengöringssvamp. Om du inte har den här produkten är det bästa alternativet att använda vatten och neutral grönsåpa.

Rengöring av envisa fläckar

I en situation med aggressiva fläckar, antingen på grund av resistens mot normala rengöringsprodukter eller för att fläckarna suttit kvar under en tid utan att man rengjort dem, så rekommenderas det att man använder mer specifika produkter såsom: Rengöringsmedel med slipande partiklar eller lösningsmedel (såsom aceton eller universella lösningsmedel).

I tabellen nedan visas fläckar av olika ursprung tillsammans med rengöringsprodukt.

FLÄCK	RENGÖRINGSPRODUKT
Fetter	Alkaliskt rengöringsmedel / lösningsmedel
Bläck	Lösningsmedel
Oxider	Syra
Kalk	Syra
Vin	Alkaliskt rengöringsmedel / syra
Gummidäck	Lösningsmedel
Glass	Alkaliskt rengöringsmedel
Harts / emalj	Lösningsmedel
Kaffe	Alkaliskt rengöringsmedel / syra
Stearin	Lösningsmedel
Cementbaserade rester	Syra
Gips	Syra
Fogar och epoxylim	Lösningsmedel
Läsk, cola	Oxidant
Frukt- och bärjuice	Oxidant
Tjära	Lösningsmedel
Nikotin	Lösningsmedel / oxidant

Syrabaserade rengöringsprodukter omfattar medel med lågt pH, avkalkningsmedel etc. Alkaliska produkter omfattar grundläggande rengöringsmedel såsom ammoniak etc. Lösningsmedel kan utgöra

produkter såsom universella rengöringsmedel, terpentin (lacknфта), aceton, alkohol etc. Oxidanter omfattar produkter såsom väteperoxid och utspätt blekmedel.

Förebygga stötar

Även om Dekton® är en mycket motståndskraftig yta så bör man undvika slag och stötar på ytor som är mer utsatta (hörn, kanter, fasningar osv).

Beteende vid kontakt med heta föremål

Behållare såsom grytor, stekpannor och kaffe-/tekanna kan placeras direkt på ytan efter användning. Även apparater som avger värme kan placeras på ytan. Dekton® är konstruerad för att tåla hushållens temperaturer.*

Försiktighetsåtgärder

- Undvik direkt kontakt med metalldelar från till exempel elektriska grillar, spishällar eller ugnar som på grund av felaktig montering kommer i direkt kontakt med materialet
- Undvik direkt strålning från källor med mycket höga temperatur som till exempel kaminer, grillar osv.
- Undvik direkt kontakt med eldslågor.
- För Dekton XGloss, undvik långvarig kontakt med industriella verktyg som använder höga temperaturer
- Polera inte upp ytan
- Undvik att använda stålull eller slippartiklar.
- Undvik att skära direkt på ytan med en keramisk kniv, de har liknande hårdhet som bänkskivan.
- För Dekton XGloss undvik att använda ytan som skärbräda för direkt skärning på ytan.

* För Dekton® i 8 mm är det nödvändigt att använda ett underlägg om kontakt med heta föremål.

Mer information angående rengöringsmetoder, allmänt underhåll och utsättning för kemiska substanser hittar du på webbsidorna www.dekton.com

I händelse av exponering av något som inte tas upp i detta dokument eller på webbsidan, anses det som otillbörlig användning och således gäller inte garantin.

Cosentino® deklarerar sitt samförstånd med Rådets direktiv av den 21 december 1988, angående tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om material och föremål avsedda att träda i kontakt med livsmedel.

ULTRACOMPACT SURFACES

A product designed by **COSENTINO**

COSENTINO HUVUDKONTOR

Ctra. Baza a Huércal - Overa, km 59
04850 - Cantoria - Almería (Spain)
Tel.: +34 950 444 175
Fax: +34 950 444 226
info@cosentino.com

COSENTINO SCANDINAVIA

Lärjeåq, 6
41525 Göteborg (Sverige)
Telefon: +46 31 787 89 80
Fax: +46 31 787 89 89
e-post till: customerservice.se@cosentino.com

www.cosentino.com / www.dekton.com

DektonbyCosentino @Dekton

* Få information kring färger med NSF certifiering via www.nsf.org